

Előfizetési ár:
 Melyben, hasznos hordva
 Negyedévre 2 korona.
 Félévre 4 korona.
 * * *
 Vidékre, postán küldve
 Negyedévre 3 k. 50 fl.
 Félévre 7 k. — fl.
 * * *

Egyes szám 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap
 hétfő és
 szombatnapon kivételével
 * * *
 Szakszifó és Képfelirat
 Budai-nagy-úton 161 sz.
 (Juhász-ház).
 Hova a lap szellemi és anyagi
 részére vonatkozó dolgok
 Intézendők.
 * * *
 Egyes szám 2 fillér.

A KECSKEMÉTI ALSÓ- ÉS FELSŐKERÜLETI FÜGGETLENSÉGI 48-AS PÁRT ÉS NÉPKÖRÖK HIVATALOS LAPJA

Felolós szerkesztő: HAJDU JÓZSEF.

Telefon 141. sz.

Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Választások előtt.

Lukács László vállalkozása meg-
 husult, Khuen-Héderváry Károly gróf
 megbízatást nyert a kabinetalakításra;
 ezek a hét kiemelkedő politikai ese-
 ményei. A válság különböző fázisai
 mint egy kaleidoszkop tarka képei
 kergetik egymást és szinte máról hol-
 napra egész új perspektívák tárul-
 nak elénk.

Lukács László vállalkozása a Justh-
 párttal való szövetkezés reményén ala-
 pult. Lukács Lászlót e reményére sok
 tekintetben feljogosították a Justh-párt-
 tal való tárgyalásai, amelyek során
 meggyőződött arról, hogy a Justh-
 pártnak számbeli túlsúlya szívesen kö-
 veti őt a kormány polcára, nem ki-
 vánva egyebet, mint egy deklarációt,
 amelyre, a magyar nemzet előtt hivat-
 kozhatnak és amely deklaráció megté-
 telének a lehetősége a kormány ré-
 széről egyáltalában nem volt kizárva.
 Csakhogy az igazság, a viszonyok
 erősebbek voltak úgy Lukács László-
 nak, mint a Justh-párt nagy részének
 kormányrajutási törekvéseinél.

A király felfogása a gazdasági
 önállóság kérdésében egyáltalában nem
 változott; a függetlenségi párt pedig
 nemcsak hogy nem mondott le erről
 a programpontról, hanem annyira
 exponálta magát e kérdésben, hogy e
 követelésének honorálása nélkül való
 kormányvállalás erkölcsi halált jelen-
 tett volna azok részére, akik ebbe a
 hazugságba belementek volna. Ezért
 kellett meghiusulnia Lukács László
 különben jóhiszemű ama törekvésének,
 hogy a függetlenségi pártra támasz-
 kodva alakítson kormányt. A falsum
 az volt, hogy a függetlenségi párt
 elveihez való minden tárgyi közeledés
 nélkül akart a függetlenségi párt tag-
 jaival kormányt alakítani.

Khuen Héderváry Károly gróf
 vállalkozása minden jel szerint sem-
 mivel sem jobb, csak őszintébb. Az
 új miniszterelnök nyíltan kijelenti, hogy
 a 67-esekkel akar kormányt alakítani,
 azokat akarja az országban egyesíteni.
 Ha e nyilatkozat csupán formalitás,
 amely e jelszóval akarja a hatalomra
 egyesíteni a 67-eseket, akkor Khuen

vállalkozása is nem sok idő múlva
 teljes kudarcra fog végződni. A 67-es
 alapon való kormányzásnak is meg-
 vannak a maga tárgyi előfeltételei.
 Ahhoz, hogy az alkotmányosság szel-
 lemének megfelelően újból a 67-esek
 kormányozhassák az országot, szüksé-
 ges mindenekelőtt, hogy a korona
 adja meg a nemzeti kívánságoknak
 azt a minimumát, amelynek teljesíté-
 sét minden becsületes 67-es politikus
 is követeli. A másik alkotmányos elő-
 feltétele Khuen vállalkozásának az,
 hogy a választás útján megkerdezendő
 nemzet ezt a rendszerváltozást jóvá-
 hagyja azzal, hogy a parlamentbe 67-es
 többséget küldjön. Már pedig minden
 eddigi értesülés szerint Khuen Héderváry
 Károly alig van abban a hely-
 zetben, hogy a nemzet jogos kíván-
 ságainak bármelyikét teljesíthesse és
 még kevésbé számít arra, hogy az
 országban alkotmányos eszközökkel
 magának többséget szerezhessen.

Ami a választói reformot illeti,
 ebben a tekintetben Khuen programja
 szimpátiára számíthat mindenütt, ahol
 hangzatos jelszavaknak nem ülnek fel,
 hanem komolyan mérlegelik e nagy,
 igazán életbevágó reform kihatását.
 Programjának egyéb részleteiről most
 azonban annál kevésbé lehet véleményt
 mondani, mert a gróf erre vonatkozó-
 lag még semmiféle nyilatkozatot sem
 tett és csak a képviselőházban, a be-
 mutatkozás alkalmával hajlandó elárulni
 irányelveit.

Ami a választásokat illeti, azt kell
 mondanunk, hogy ez most csakugyan
 az egyetlen remedium, amellyel rendes
 parlamentáris helyzetet lehet teremteni.
 A mai parlamentben tulajdonképpen
 többségi párt nincs is. A hatalmas
 függetlenségi párt kettészakadt és így
 a mostani parlamenti pártok között
 most már csak elenyésző numerikus
 különbségek vannak. Amikor az egész
 politikai helyzet ily súlyos válságban
 sanyalódik, amikor egészen új politikai
 kérdések túltak előtérbe, amikor a
 nemzet egész jövőjét érintő reform tető
 alá hozása előtt állunk, akkor csak-
 ugyan a leghelyesebb expediens a
 nemzetre apellálni, döntsön maga a
 nemzet további sorsáról.

A választókra való hivatkozást

azonban csak akkor jogosult, ha a
 választók akarata megnyilvánulásának
 szabad teret engednek és ha az ily
 módon kifejezésre jutott akaratot tény-
 leg figyelembe is veszik. Mert ha a
 választásokat bizonyos tendenciózus
 irányban vezetik, ha azok kimenetelét
 előre befolyásolni akarják és továbbá,
 ha a választások eredménye mégis
 olyan irányzatnak szolgáltatna igazat,
 amely a választást vezetőket előtt nem
 rokonszenves és akkor ahelyett, hogy
 azt respektálnák, új választások révén
 próbálják kicsikarni a nekik megfelelő
 votumot, — akkor a választásoknak
 igazán semmi értelme sincs és az egész
 aktus csak arra jó, hogy a nemzetnek
 a parlamentárizmusba vetett hitét még
 jobban megingassa.

Ennek a választásnak sorsa a
 választói jog reformjára is döntő be-
 hatással lesz. Mert hiába tágitjuk ki
 mi az alkotmány kereteit, hiába fogad-
 juk be az alkotmány sáncai mögé az
 eddig jogtalanok ezreit, ha az ő sza-
 badon megnyilvánuló akaratuk csak
 akkor nyerhet szentesítést, ha egyezik
 a felsőbb hatalmak akaratával. Az
 olyan választójogi reform, amely csak
 külsőleg juttatja politikai jogokhoz a
 nép széles rétegeit, de lényegileg még
 is gátat emel akarata szabad érvénye-
 sülésének, tisztára szemfényvesztés és
 teljesen értéktelen.

A jövő politikai fejleményeknek,
 most is csak ezt ismételtethetjük, a vá-
 lasztói jog reformja lesz a tengelye.
 Ez fogja megszabni évtizedekre kiható-
 lólag a nemzet sorsának további
 alakulását.

Alakit a granicsár. A tár-
 gyalások a Khuen-kormány megalakítása
 érdekében annyira előhaladt stádiumba
 jutottak, hogy már meg sem akadhatnak.
 Félhivatalosan hangsúlyozzák, hogy a
 még fennálló nehézségeket Khuen Héderváry
 Károly gróf deszignált miniszterelnök
 még a mai nap folyamán elhárítja és így
 semmi akadálya annak nincs, hogy tár-
 gyalásairól vasárnap jelentést és előter-
 jesztést tehessen a királynak. Előterjesz-
 tése alapján a kabinet tagjai nyomban
 hozzájutnak kinevezésükhöz és hétfőn —
 már le is teszik a király kezébe a hiva-
 tali esküt.

A közönségre figyelemmel lévén, a **tüzelőanyagok árát tetemesen
 lecsökkentettük**, — miután tömeges árusításra fektetjük a súlyt.

A volt Lichtner Dávid és Fia-féle fatelepen

**Kozma Testvérek épületfa és
 deszkakereskedésében kaphatók az itt felsorolt tüzelőanyagok.**

Telefonszám 50. Elvünk szolid és pontos kiszolgálás. Telefonszám 50.

Házhoz szállítva, csakis elsőrendű

Vágott **tölgyfa** mázsánként . . . 2 kor. 10 fill.
Tölgyhasábfa ölenként . . . 31 korona.
Bükkhasábfa ölenként . . . 28 korona.
Tatai szén darabos mázsánként 3 kor. 10 fill.
Tatai brikett (tojás) mázsánként 3 kor. 20 fill.
Porosz szén mázsánként . . . 3 kor. 60 fill.
Fenyőfa gyújtónak mázsánként 2 kor. 10 fill.

Az új kormány megalakulásával e szerint már, mint bevégzett ténynek kell számolnia a politikai világnak, amely attól a pillanattól, amikor Tisza István gróf állásfoglalásáról tudomást szerzett, gróf Khuen-Héderváry Károly kormányalakítási akciójának sikerében nem is kételkedett. A kormányalakítás azonban csak legközelebbi célja és feladata a deszignált miniszterelnöknek. A távolabbi cél: A hatvanhetes elemek koncentrációja. — Politikai körökben a legnagyobb és mindenképpen megokolt szkepticizmussal néznek e kísérlet sikere elé.

Ma délig a következő miniszteri tárcáknak van gazdájuk:

Miniszterelnökség: Khuen-Héderváry Károly gróf.

Belsőügyminisztérium: Khuen-Héderváry Károly gróf.

Pénzügyminisztérium: Lukács László.

Honvédelmi minisztérium: Hazay Samu.

Kereskedelmi minisztérium: Hieronymi Károly.

Az igazságügyi tárcát ma délután 1 órakor Vavrik Bélának, a Kuria tanácselnökének ajánlotta fel Khuen-Héderváry Károly gróf hivatalosan. Vavrik azonban magas korára tekintettel — nem akar vállalkozni.

A földmivelésügyi, közoktatásügyi és a király személye körüli minisztériumok betöltése iránt ma délután meg holnap délelőtt történnék meg az intézkedések.

A földmivelésügyi tárcára Széchenyi Emil gróf, volt soproni főispán a kizemelt. A közoktatásügyi tárcára Berzeviczy Albertet és Zichy János grófot, mg az újabb tárgyalások nyomán az igazságügyi tárcára Székely Ferenc koronaügyészt, Ő felsége személye körüli miniszterségre pedig szintén Zichy János grófot emlegetik.

A közigazgatási szakképzettség.

Poroszország újabban, az 1906 évi augusztus hó 10 én kelt törvényével a közigazgatási tisztviselők szakképzettségének kérdését a modern állam követelményeihez mérten oldotta meg és pedig azon alapeszmétől vezéreltetve, hogy a közigazgatási tisztviselő csak mély jogi és intenzív közgazdasági előképzettséggel lesz alkalmassá hivatásának betöltésére és ép azért kiképzésének univerzálisnak kell lenni.

A hivatkozott törvény legalább 3 évi egyetemi jogvégzettség után a tisztviselőtől két vizsga letételét kívánja és pedig az u. n. első jogi vizsgát és egy másodikat, mely a porosz magánjogra, különösen pedig a közjogra és a közigazgatási jogra, valamint a köz- és államgazdaságtanra terjed ki.

Az első vizsga tárgyai: közjog és magánjog, a jogtörténet, valamint az államtudományok alaptételei. A vizsgák írásbeliek és szóbeliek, egyszeri ismételtes meg van engedve. Ha ezt az első vizsgát a jelölt letette, akkor következik fogalmazóvá való kinevezése. A törvényben taxative felsorolt magasabb állásokat elnyerheti, azonban még kötelezve van legkevesebb négy évi előkészítő szolgálatot teljesíteni. Ez az előkészítő szolgálat mindenek előtt a bíróságnál kezdődik és itt kilenc hónapig tart. Ezen bírói gyakorlatról szóló szabályok rendkívül célszerűek és különösen hangsúlyozzák, hogy a je-

lölt mindennek előtt csak tanulónak, nem pedig munkaerőnek tekintessék.

A jelölt a hátralevő három és egy negyed esztendő a közigazgatási hatóságoknál tartozik eltölteni és pedig 12 hónapot, egy tartományi kormánynál legkevesebb 3 hónapot, egy községnél, vagy más önkormányzati hatóságnál, a hátralevő időt — azonban legkevesebb 15 hónapot — az országos kormányban és a kerületben. Minden kormányban, amelyik ily jelöltek kikepezni van hivatva, egy magasabb tisztviselő felügyel és vezeti a kiképzést, ő gondoskodik megfelelő kurzusok tartásáról és a gyakorlati foglalkoztatásról, főleg az állami és közigazgatási jog, valamint a köz- és államgazdaságtan terén.

A jelölt minden hatóságtól, melynél gyakorlatot teljesített, működési bizonyítványt nyer. A kiképzés végeztével még egy nagy írásbeli feladatot tartozik elkészíteni, melyet a kormányelnök tüzetesen átvizsgál s egyben a jelöltet is megvizsgálja arra nézve, vajjon a második vizsgára becsátható-e.

Ha ezt a vizsgát a jelölt letette, következik a kormányban, ülnökké való kinevezése.

Azon állások, melyek elnyeréséhez ezen magasabb kiképzés kívánatik, a törvényben taxative fel vannak sorolva, nagyon figyelemreméltó az a pragmatikus gondolat, hogy t. i. bizonyos magasabb állásokat csak az tölthet be, aki a második vizsgát sikerrel letette.

Rendkívül fontos a törvénynek az a gondoskodása, hogy a közigazgatási pályára lépő ne csak elméletileg, de gyakorlatilag is ki legyen képezve és pedig nemcsak a különböző fokozatu közigazgatási hatóságoknál, hanem a bíróságnál is eltöltendő szolgálat, illetve gyakorlat utján.

A porosz közigazgatási tisztviselő kiképzése azonban még ezzel nincs befejezve, mert magánegyesületek gondoskodnak olyan kurzusok tartásáról, melyek a porosz jogászoknak a jog- és államtudományok ismeretébe való mély behatolást lehetővé teszik.

Rendkívül visszás helyzet ezzel szemben, hogy nálunk a közigazgatási gyakorlók hivatalba lépésével munkaerőnek tekintetik, aki azután magára hagyatva évek hosszú során át, kínos vergődések között, önkiképzéssel szerzi meg a legszükségesebb képességeket.

Kétségtelen, hogy közigazgatásunk reformunkálatait, a szakképzettséggel kell megindítani, hogy ekként egy magas színvonalon álló tisztikar legyen az az alap, amelyre modern közigazgatásunkat fel kell építeni.

Az önképzés helyett tehát a szakszerű kiképzés jöjjön és pedig egy mély jogi és intenzív szociális irányban, mert közigazgatási tisztviselőnek működését főleg jogi és közgazdasági kvalitásai tehetik értékessé. *Pallaghy Gyula.*

NAPI HIREK

Naptár: 1910. év január 15., szombat, R. kath.: Pal r., Protestáns: Laski Ján., Görög-orosz: január 2. Szilveszter p., Izraelita: 5670. év 5. Sab. Bo. — Napkelte 7 óra 46 perc, napnyugta 4 óra 33 perc. Nap-hossza 8 óra 47 perc. — Holdkelte 10 óra 25 perc, holdnyugta 9 óra 17 perc.

Időjárás: A központi meteorológiai intézetnek Kecskemétre érkezett jelentése szerint, a következő időjárás várható: hűvös, éjjeli fagy.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma: 141.

Carnevál kísérelje.

Kezdődik a pumpolás.

Aki azt hiszi, hogy az újévi köszöntökkel véget ért a közönség pumpolása, az bizonyára meglepedezik arról, hogy csak most jön a java, a bál meghívókál és belépő-jegyekkel való kéregetés.

Nem azokat a valóban jótékonycélu egyesületeket értjük, amelyek mulatságuk rendezésével alapot gyűjtenek továbbá jótékonyági cselekedetek gyakorlására, hanem értjük alatta azokat a kisebb mulatságokat, amelyeket bizonyos foglalkozásu egyének rendeznek, a maguk mulató vágyának a kielégítésére.

Ezek a mulatságok nem tudnának létrejönni, ha az uri társadalmat nem pumpolnák meg a jegyekkel, amelyeket az akarva, nem akarva kénytelen megváltani, hogy a zaklatástól meneküljön.

Hát mi éppen nem irigyeljük a szegényebb néposztályok mulatságát, sőt helyénvalónak látjuk, hogy ők is kivegyék a farsangból a részüket. De azt már nem helyeseljük, hogy mulatságuk költségeit azon az uri társaságon szedik be, amelynek van egyéb fizetni valója is, mert hiszen a társadalom minden élet nyilvánulása az ő zsebében keresztül képes csak eredményeket fölmutatni. A bál belépő-jegyeknek ilyen erőszakolt eladása, jobban mondva másokra való rátukmálása talán jogosult a jótékonycélna rendezett mulatságoknál, de ahol a bálnak nincs egyéb célja, mint az, hogy az ott megjelentek jól mulassanak, ott a mulatók fizessenek maguk.

— Kinevezés. Őfelsége a király dr. Kozacek Elek törvénytészéki joggyakornok, Okleveles ügyvédnek a fehértemplomi törvénytészékhez jegyzővé nevezte ki.

— Protestáns estély. Rendkívül nagy száma közönség előtt folyt le tegnap a harmadik protestáns-estély. A tágas tornaterem szorongásig megtelt érdeklődőkkel, annyira, hogy az 5 óra tájban érkezők már be sem tudtak jutni. Az estét dr. Böszörményi Gézané, ez a nagytudásu, gazdag készülségű urnő felolvasása nyitotta meg; Kálvin feleségét ismertette meleg szeretettől áthatott felolvasásában s kedves egyszerűséggel festette meg a rajongó nő, a hűségese feleség alakját. Dékány Ilonka folytatta a műsort Székely egyik magyar ábrándjának előadásával. Bemutatkozását a publikum rokonszenvvel fogadta s esinos, keresetlen játékát megújraza. Dombi Lajos színes, szép organuma, férfias deklamációja erőteljesen domborodott ki Szabó Jenő: „A vak” című költeményének elszavalásában. A tartalmas ünnepélyt csattanósan fejezte be Nicolai: „Erős várunk nekünk az Isten” című ünnepi darabjának bemutatása, melyet Farkas Kálmán vezetése alatt zongora, harmonium kíséret mellett adott elő egy alkalmi vonós zenekar s Garzó Béláné, Madocs Ilonka, Mészáros Margit (első soprán), Madocs Etelka, Mihó Mariska (középső soprán), Ballus Ilonka, Heverdie Margit (alt) urhölgyek.

— Áthelyezés. A kerületi csendőrpáncsnokság Uhlig László csendőrzászlóst Kecskemétre a félegyházi osztályparancsnoksághoz helyezte át.

— Választmányi ülés. Az Állatvédő Egyesület választmánya ma d. u. 4 órakor tartja gyűlését a városháza bizottsági termében. A gyűlés főbb tárgyai: Néh. Tormássy F. ügyvéd hagyatéka az egyesület céljaira. A közgyűlés előkészítése s tisztujtó jelölések.

— A görögkeletiek újéve. A polgári naptár szerint ma, pénteken volt a görög keleti vallásuak újéve, amelyet a kecskeméti görögkeleti hívők istentisztelet tartásával ünnepelnek meg.

— Sok pályázó a póstán. A kereskedelmi miniszter körrendeletet adott ki az ősszi posta és távirtdaigazgatóságokhoz, hogy a jövőben nem részesíthetik előnyben a kiszolgált altiszteket, mert a posta- és távirtda hivataloknál oly nagy a tanfolyamot végzetek száma, hogy a kiszolgált altiszteket miatt — nem lehet őket mellőzni.

— **Közgyűlés.** A Kecskeméti Katolikus Egylet január hó 16-án délután 4 órakor közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: alapszabályok módosítása; 1909. évi számadás és indítvány.

— **Kurucz-estély.** A Kecskeméti Dárdó február hó 5-ik napján, szombaton, az Otthon összes termeiben rendezendő nagyszabású Kurucz-estélye hangversenyében közreműködőket az elnökség már mind megnyerte a szereplésre és a műsor összeállítására a napokban befejezést nyer. A hangversenyt dr. Katona Ernő, miniszteri titkár, jeles földinknek ez alkalomra irt Prológja vezeti be, melyet városunk kiváló szavaló hölgye, Pócsy Blanka urleány fog előadni.

— **Városi levéltárosok sérelmei.** Magyarország törvényhatósági joggal felruházott városainak levéltárosai 1910. évi január 9-én Budapesten összejöttek, hogy a belügyi kormány 166 000 számú rendeletével közölt ugynevezett városi törvényjavaslat-tervezetben a levéltárnokokra vonatkozó sérelmek orvoslásának módozatairól értekezzenek. Tiltakoznak az ellen, hogy az 1883: I. törvény cikk előírta minősítéssel bíró megyei törvényhatósági levéltárosokkal szemben egy fizetési osztályba alacsonyabb osztályba soroztasanak. Még pedig egy leendő törvény alapján, mely ma még nem is javaslat, hanem csak tervezet. Kérelmük odairányul, hogy a belügyi kormány a kérdéses rendeletet változtassa meg vagy végrehajtását függesse fel. Részesítse őket a megyei levéltárosokkal hasonló elbánásban és sorozza be őket a kilencedik fizetési osztályba. Járjon el az 1904: X. törvény cikk és a 106 948—1906. B. M. utasításban foglalt rendelkezések értelmében. Hangoztatják egyébként, hogy a sérelmes rendelet ma törvényjavaslat-tervezet alapján, maga mint ilyen igen messze jár a törvényes alaptól, nem egyéb, mint törvénytelen forrásból merített oktroj.

— **Edison jósol.** Edison is beált prófétának és nyilatkozott arról, hogy véleménye szerint mi lesz kétszáz év múlva. Azt hiszi, hogy az emberek akkor a mostaninál jóval kiterjedtebb mértékben fogják meghódítani a földi erőket, meg a levegőt és ma még nem is sejtett csodákat művelnek a technika terén. A megélhetés annyira olcsó lesz, hogy közönséges munkásemberek is követhetnek el majd oly fényűzést, ami jelenleg a nyolcszáz ezer koronás jövedelműeknek a kiváltsága. A jövőben a rádiumnál sokkal többet lehet várni a vulkánok értékesítésétől. A ruhaszöveteket potom áron fogják vesztegetni és minden nő juthat abba a helyzetbe, hogy a divat valamennyi változását követhesse. „Milyen tudatlanok vagyunk mi! — kiált fel Edison. — Nem tudjuk, mi a súly. Nem ismerjük a hő, a fény, a villamosság természetét, bár hasznunkra fordítjuk. Bizony számos dologgal úgy vagyunk, mint a kölyökkutyák, amelyek csak alig másztak ki a házikójukból és egy pillantást vetnek a környezetükre.”

— **Táncmesterek képesítése.** A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy ezentúl táncmesteri képesítést csak négy középiskolát végzett emberek kaphatnak. Ezért a táncmesterek egyesületei elhatározták, hogy közösen, állami segítséggel és felügyelettel táncitanítói akadémiát állítanak.

— **Sertésvész Izsákon.** Izsákon, mint onnan jelentik, a sertésvész oly nagy mértékben lépett fel, hogy a kerületi állatorvos szigorú szoros zárlatot volt kénytelen elrendelni.

— **Megszökött huszár.** Simon Pál honvédhuszár ujone tegnap reggel megszökött az ered kecskeméti osztályától. A szökevényt a rendőrség és az osztályparancsnokság keresi.

TOMBOLA az OTTHONBAN!! Szombaton, valamint minden szombaton nagy Tombola-játék.

Tárgyak a kávéházi ablakban láthatók!

— **A „koku.”** E különös idiomájú szó január elsején indult el hódító útjára a világ körül és bizonyára hozzánk is el fog érkezni. A „koku” nem más, mint a német cognac. Ugyanis Franciaországban törvény szabályozza január 1. óta a cognac szó használatát és nem lehet többé mindenféle bort, sohasem látott gyanus keveréket a jó hírnevű cognac neve alatt árulni. Már pedig óriási német export van épen ezekből a mű és álcognacokból. A német szesz nyelvű tudósok tehát a „kognakust” szavakból összefabrikálták a koku szót és január elsején neki indították a sötét születésű folyadékot — a mi gyomraink ellen.

— **A nyomorultak.** A tél az az időszak, amelyet legkevésbé szeretnek a foglalkozás nélküli és hajléktalan csavargók. Nyáron minden bokor szállást ad. Nyáron nem kell meleg ruha. Nem kell más, mint a csekélyke napi élelemről gondoskodni. És ez nem olyan nagy feladat. Hanem a tél. A zordon, kemény, fagyasztó tél. Akkor nem lehet ligetekben, temetőkben, árok parton, kazlak aljában s a Koczó-szállodában tanyázni. Akkor meleg ruha, meleg szoba után vágyik a csavargó is. Ezért már szinte megszoktuk, hogy tél idejére megszaporodnak Kecskeméten a foglalkozás nélküli és hajléktalan csavargók.

— **Vigyázatlanság áldozata.** Juhász József 8 éves iskolás fiú szüleinek Völker-tepi lakásán felállott egy székre, hogy a falról egy tányért leakasszon. Amint azután a tányér után nyult, a szék megszűnt a lába alatt s oly szerencsétlenül esett le, hogy jobb lába kitört. Súlyos sérülésével szülei lakásán ápolják.

— **Az Iparoskátéról.** Régen azt mondták, hogy a magyar közönség nem olvas könyvet. Ha vesz is bekötött nyomtatványt, az vagy imádságos könyv, vagy kalendárium. Hogy az előbbinek dolgában mi a helyzet, azt csak egy külön írásos ankét tudná eldönteni, de hogy jó kalendáriumot most is szívesen vásárol a magyar iparos, azt kétségtelenné teszi az igazán mindenütt szívesen fogadott „Iparoskáté”, amely dr. Dóczy Sámuelnek, az Országos Iparegyesület ügyészének szerkesztésében immár negyedik éve megjelenik és évről-évre javul, bővül. Nincsen város, nincsen falu, amelyben legalább egy Káté nem volna, ha másutt nem, hát az ipartestületnél, vagy a szolgabírónál. Itt tudniillik már csak azért is kell, mert utbaigazítást ad a vitás iparjogi dolgokban. A műhelyben pedig azért jó, hogy a legfontosabb tudnivalókat, népies, könnyen érthető modorban terjessze. Mert sokszor van úgy az iparosmester, hogy ilyen vagy olyan okból nem volt képes megszerezni magának azt a tudást, ami nélkül ma modern iparos nem boldogulhat. Vannak technikai, kereskedelmi, jogra, törvényre tartozó és egyéb dolgok, amelyeket tudni kell, különben kárát valljuk minden lépésnél. Ezeket a tudnivalókat — csupa jónévű szakember tollából, — gyűjti össze évről-évre az „Iparoskáté”. Ezért terjed ez a könyv, ezért szeretik mindenütt. Az 1910 évre szóló Káté ára 4 korona. A megrendelést így kell címezni: Iparoskáté kiadóhivatala Budapest, VI., Hajós utca 9.

— **Feltört magtár.** Dömötör Pál városlakos magtárát ma virradóra feltörték s onnan egy kocsi árpát elvittek. A rendőrség keresi a betörőket.

— **Betörés.** Özv. Bencsik Istvánné korcsmárosné lakását tegnap ismeretlen tettesek feltörték s szekrényéből 56 korona készpénzt elvittek.

— **Allatpiac.** Jan. 14. Sertés, fiatal, nehéz páronként 320 klg. felül 154 K., közép páronként 251—320 klg. 150 K., könnyű, páronként 250 klg. 148 K., páronként 45 kilóélet és 4 százalék levonással. Öreg, nehéz páronként 50—60 kl. élet és 4 százalék levonással 152 K. — Öreg nehéz, ételsúlyban 128 K. — Borjú 106—120 K. ételsúlyban. — Birka élet-súlyban 40 fillér.

— **Piaci árjegyzék.** 1909. évi jan. 14-ik napján. Tisztabuza 2680—2770. Kétszer 2020—2120. Rozs 1810—1830. Árpa 1440—1480. Zab 1410—1500. Tengeri kecskeméti 1260—1280. Tengeri bánáti 1250—1270. Köles 1500—1600. Krumpli 400—440. Széna 760—800. Szalma 400—440. Szalonna kilója 180—220.

SZINHÁZ.

Szombaton páratlan bérletben „Kis királyok” vigjáték. Ujdonság.

Vasárnap délután „Peleskei nótárius” félhelyárakkal. Este „Kis királyok”

— **L'aiglon.** Edmond Rostand világ-hírű drámája tegnap este zsúfolt ház előtt másodszer került színre a szezonban. Az előadásnak különösebb érdekességet az előadónak köszönzött, hogy a nehéz, minden szín-padi tudást próbára tevő címszerepet, társulatunk fiatal, tehetséges s ritka ambícióju hősnője Barabás Ella kreálta. Hogy őszinte legyek, kissé elfogódva s izgatottan néztem Barabás Ella vállalkozása elé, tudva azt, hogy a szerep a színésztalentumok, s a színjátszó zsenialitás kőszornája, amely a legkiforrottabb képességet veszi igénybe még a szerep férfi krealójánál is, annál inkább egy nőnél, akinek a szerep nehézségei mellett azzal is küzdenie kell, hogy nőiességét erre az alkalomra feledtesse a közönség szemébe, s féltettem, hogy merész vállalkozása lerombolja a közönség eddigi elismerését s rokonszenvét, amelyet eddigi szereplésével méltán kiérdemelt. Jóleső öröm fogott el tehát, mikor a fiatal művésznő balhiedelmemet már első jelenésével elosztotta s jelenésről jelenésre oly művészi produkciót nyújtott, amilyent Barabás Ellától minden művészi kvalitásai dacára sem reméltem.

Azokkal a rendkívüli, egészséget élő eruptiókkal, amelyek egymásután változnak szerepében, ügyes, jellegzetes játéka mellett, bámulatos taktikával, öntudatosan, elég jól sikerült hangbeosztással birkózott meg s ha az itt-ott fellépő szögletes gesztusokat s tévesztett felfogást levonjuk alakításából, bátran elmondhatjuk, hogy Barabás Ella tegnapi játékával kiállotta a tűzpróbát s meghajtottuk előtte az igazi művészetet mindenkor méltányló elismerés lobogóját. A sikerből méltó rész jutott partnereinek Margittay-nak, Ujj Kálmánnak, Szentesnek és Balognak, akik ambícióval s sok művészet-tel dolgoztak a főszereplő kezére.

Anyakönyvi kivonat.

1910 évi január hó 14-án.

Születések. Vöcsei Teréz ref. Kis Elek János rk. Jámbor Jolán Etelka rk. Rendetzi Katalin ref.

Halálozások. Bekő Sándorné Puskás Zsuzsanna ref. 65 éves. Földi Istvánné Csáki Teréz rk. 23 éves.

Kihirdettek. Kis János rk. Bali Erzsébet ág. h. ev. Horvát Márton rk. Török Erzsébet rk.

Eladó fűszerüzlet.

Egy jóforgalmu fűszerüzlet, a legforgalmasabb helyen, — más vállalat miatt — azonnal eladó. Cim: **Neu Jakab**, Sörház-sor 15. szám.

MEGHIVÁS.**Az „Izsáki Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság“**

1910. évi január hó 23-ikán, délután 3 órakor

(ha határozatképes nem lenne,

tekintet nélkül a részvények és részvényesek számára, 1910. január 30-án d. u. 3 órakor)

az intézet helyiségében fogja megtartani

I-ső Rendes Évi Közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. 1909-ik üzletévről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés.

2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg-, veszteség- és nyereségszámla megállapítása, valamint határozathozatal a nyereség felosztása iránt.

3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.

4. Két igazgatósági tag és három felügyelőbizottsági tag megválasztása, az első 2, az utóbbiak 3 évre.

5. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megjelölése.

6. Netáni indítványok.

Izsák, 1909. december hó 31-én.

Az Igazgatóság.

Alapszabályok 11. §-a értelmében a közgyűlésen az a részvényes vehet részt, ki részvényét a közgyűlés napját megelőzőleg legalább 8 nappal a társaság pénztáránál, vagy a hirdetményben e célra megjelölt más helyen letétbe helyezi.

14. §. A rendes közgyűlés napi rendjében az igazgatóság indítványain kívül felveendőek még azon indítványok, melyeket a közgyűlésen részvétellel jogosult részvényes vagy részvényesek az igazgatóságnak legkésőbb az illető év január 15 ig írásban bejelentettek.

Mérleg 1909. évi december hó 31-én

VAGYON			TEHER		
	Korona	Fillér		Korona	Fillér
Pénztár	9,633	68	Részvénytőke	* 60,000	—
Váltó	282,476	66	Betét	64,623	08
Értékpapír	12,251	57	Visszleszámítás	174,720	—
Folyószámlai adósok	2,932	41	Folyószámlai hitelezők	3,976	93
Letétek biztosítékkal	10,231	57	Letétek	10,231	57
Alapítási költség 2,137.05			Adó	936	36
Leírás után 467.05	1,670	—	Átmeneti kamat	2,336	88
Átmeneti kamatok	1,489	56	Nyereség	3,860	63
	320,685	45		320,685	45

* Tartalékalap 886.03 korona.

Veszteség-nyereség kimutatása 1909. dec. 31-én

VESZTESÉG			NYERESÉG		
	Korona	Fillér		Korona	Fillér
Kamat:			Kamat:		
Visszleszámítás után 4,962.15			Leszámított váltók után	16,513	87
Betét után 1,809.58	6,771	73			
Adó:					
Allami 1,000.—					
Tőkekamat 180.96	1,180	96			
Tisztifizetések	2,565	03			
Napidíjak	204	—			
Házbér	400	—			
Költség:					
Posta, fűtés, világítás, nyomtatványok	1,064	47			
Alapítási költség leírása	467	05			
Nyereség	3,860	63			
	16,513	87		16,513	87

Ifj. Kiss Gyula
pénztárnok

Izsák, 1909. évi december hó 31-én.

Könyvelésért:
Barta Vidor**I g a z g a t ó s á g:**

Linger József

Nagy Pál

Hazai Lajos
elnök

Strómer Márton

Ifj. Szappanos Elek

B. Szabó Sándor

Gyenes Benő
igazgató

Szegedi János

Kiss Gyula

Cséplő Gábor

Rigó István

Damázdi József

V. Szegedi János

Fejlesztés István

Megvizsgálta és rendbe találta a felügyelő bizottság:

Weisz György
f. ü. b. tagVeress István
f. ü. b. elnökSzegedi Imre
f. ü. b. tag